

Funktionshinderspolitik i Göteborgsregionen

7 mars 2019

Linnéa Björk och Erik Lindqvist

Program

- 09.30 Funktionshinderspolitik och läget i länet, Länsstyrelsen
- 10.30 Goda exempel och erfarenheter, Göteborgs Stad
- 11.00 Civilsamhällets syn på funktionshinderspolitiken och hur de kan bidra i arbetet framåt, Funktionsrätt Västra Götaland
- 11.30 Lunch för alla deltagare
- 12.30 Workshop: hur kan vi utveckla det funktionshinderspolitiska arbetet i Göteborgsregionen?
- 14.00 Fika
- 14.30 Återkoppling från workshop
- 15.00 Avslut

Vad är funktionshinderspolitik?

- Funktionsnedsättning - hos individen.
- Funktionshinder - uppstår i relation till omgivningen.
- Funktionshinderspolitik - handlar om att förebygga och ta bort funktionshinder, vilket möjliggör full delaktighet och jämlika levnadsvillkor.
- Var fjärde svensk har en eller flera funktionsnedsättningar.

Ny funktionshinderspolitik

- Nytt nationellt mål för funktionshinderspolitiken.
- Ny inriktning på arbetet.
- Utredning om nationell styrning.
- Ett antal regeringsuppdrag till statliga myndigheter
 - Länsstyrelsen ska i samverkan med Myndigheten för delaktighet och Sveriges Kommuner och Landsting under 2018-2020 stödja landsting och kommuner att genomföra sina funktionshinderspolitiska strategier och planer i enlighet med vad som framgår av propositionen Nationellt mål och inriktning för funktionshinderspolitiken (2016/17:188).

Nytt nationellt mål

Det nationella målet för funktionshinderspolitiken är att, med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt, uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhället för personer med funktionsnedsättning i ett samhälle med mångfald som grund. Målet ska bidra till ökad jämställdhet och till att barnrättsperspektivet ska beaktas.

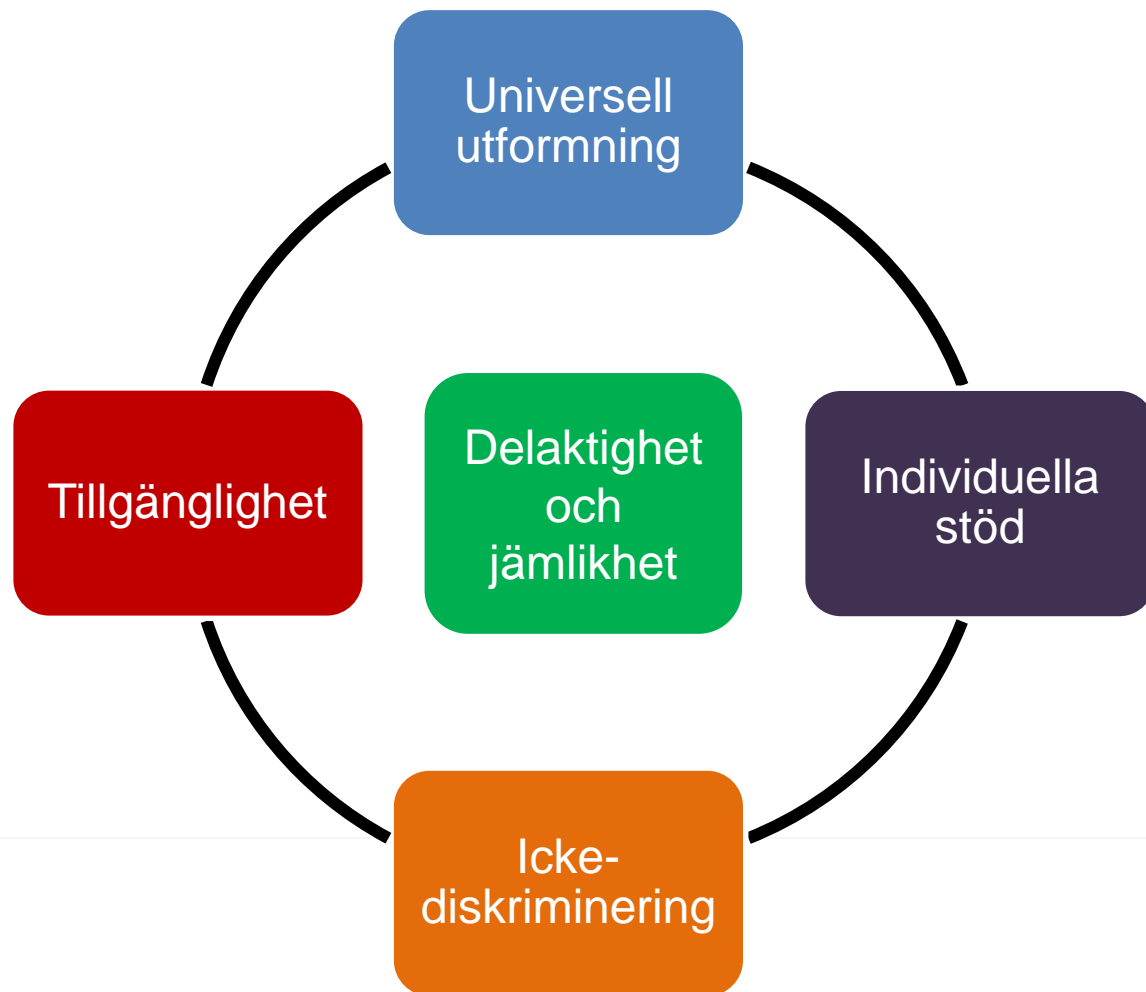

Inriktning av funktionshinderspolitiken

- Principen om universell utformning.
 - Att göra rätt från början så att alla kan använda en vara, tjänst eller byggnad med mera.
- Befintliga brister i tillgängligheten.
 - Att åtgärda funktionshinder som redan finns i exempelvis byggd miljö eller på en webbplats.
- Individuella stöd och lösningar för individens självständighet.
 - Ledsagning, personlig assistans, hjälpmedel.
- Att förebygga och motverka diskriminering.

Samband mellan inriktningarna

Funktionshinderspolitiken, kommuner och regioner

- Kommuner och regioner ansvarar för merparten av den service och välfärd som invånare möter dagligen, exempelvis skola, sjukvård, kollektivtrafik, kultur, fritid mm.
- Om rättigheterna ska säkerställas, om det nationella målet ska nås och personer med funktionsnedsättning ska kunna delta i samhället på lika villkor måste **funktionshindersperspektivet** genomsyra all kommunal och regional verksamhet – tvärasektoriellt.

Funktionshinderspolitik i Västra Götaland

- Kartläggning hösten 2018
 - Kommunbesök med tio kommuner
 - Funktionshinderschefer genom kommunalförbund
 - Dialog med Västra Götalandsregionen
 - Myndigheten för delaktighets uppföljningar 2014-2017
- Länsstyrelsegemensam kartläggning

Myndigheten för delaktighets uppföljning

- Årlig enkät till kommuner, regioner och statliga myndigheter
- 31 av 49 kommuner svarade på enkäten 2018

Styrdokument

Strategi/plan

Mätbara mål

Samråd

Utbildning

Upphandling

Resultat från Västra Götaland

- 27 av 31 kommuner har skrivningar om att det ska finnas ett funktionshindersperspektiv i kommunens verksamhet i styrdokument
- 23 av 31 kommuner har en kommunövergripande strategi eller plan för hur tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning ska öka
- 13 av 31 kommuner har mätbara mål för att öka tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning
- 29 av 31 kommuner samråder med funktionshindersorganisationer

Styrdokument

Strategi/plan

Mätbara mål

Samråd

Resultat från Västra Götaland, fortsättning

- 11 av 31 kommuner har under de senaste två åren genomfört utbildningar eller liknande insatser för förtroendevalda och/eller tjänstepersoner på ledningsnivå
- 21 av 31 kommuner ställer krav på tillgänglighet i upphandling

Utbildning

Upphandling

Länsstyrelsens kartläggning

- Fokusområden för kartläggningen:
 - Ledning och styrning
 - Utmaningar
 - Aktörer i länet
 - Efterfrågat stöd

Ledning och styrning

- Ålder och aktualitet av styrdokument varierar
- Framtagandet ofta initierat genom lokalt funktionshindersråd
- Arbetet ofta beroende av enskilda tjänstepersoner
- Varierande inriktning och omfattning av planer och strategier
- Utmaning att täcka allt men ändå vara konkret
- Utmaning att komma fram till bra indikatorer för uppföljning

Utmaningar

- Att få funktionshindersområdet att drivas på strategisk och tvärssektoriell nivå i kommunen
- Perspektivträngsel och/eller avsaknad av koppling till andra rättighetsområden
- Beroende av politisk vilja och styrning – påverkar möjligheten att nå ut i hela organisationen
- I vissa fall avsaknad av intern samordning
- Att gå från ord till handling – ofta fokus på fysisk tillgänglighet
- Kunskap och resurser

Utmaningar, fortsättning

- Svårt att precisera konkreta utvecklingsområden
- Arbete med fysisk tillgänglighet mest etablerat
- Kommunen som tillgänglig arbetsgivare
- Webbtillgänglighet: nya och gamla krav
- Saknas utbyte kommuner emellan

Aktörer i länet

- Civilsamhälle genom lokala funktionshindersråd
- Västra Götalandsregionen
 - Tillgänglighetsdatabasen
 - Riktlinjer för tillgängliga och användbara miljöer
- Kommunalförbund

Efterfrågat stöd

- Kompetensutveckling
 - Brett om funktionshinderspolitiken och kommuners roll, särskilt till beslutsfattare
 - Riktad kompetensutveckling, exempelvis till HR/chefer kring arbetsgivarrollen, webbutvecklare kring webbtillgänglighet
- Forum för erfarenhetsutbyte
- Stöd vid framtagande och utveckling av planer/strategier
- Från ord till handling – konkret stöd efterfrågas

På gång under 2019

- Konferens: Ekonomisk jämställdhet - för alla. 16:e maj, Göteborg
- Konferens: Föräldraskapsstöd för personer med kognitiv funktionsnedsättning. 14 oktober, Göteborg
- Konferens: Tillgänglig arbetsgivare. September
- Konferens: Mäns våld mot kvinnor med funktionsnedsättning
- Konferens: Webbtillgänglighet
- Workshop: Kommunala och regionala funktionshindersråd och aktiv involvering
- Workshop: Handlingsplaner och strategier inom funktionshindersområdet

Frågor?

Tack!

Linnéa Björk

linnea.bjork@lansstyrelsen.se

010 - 22 44 340

Erik Lindqvist

erik.o.lindqvist@lansstyrelsen.se

010 – 22 44 513

